

तरल

नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

यो किताब
पुस्तकालय प्रयोजनका लागि हो ।
विक्री गर्न पाइने छैन ।

तरल

नताशा भिजकारा

नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

प्रकाशक : नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

© प्रकाशकमा

परिमार्जित संस्करण : २०७३

अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियोग (युएसएआइडी) को सहयोगमा यो सन्दर्भ सामग्री प्रकाशन भएको हो। यसमा समाविष्ट सामग्रीको जिम्मेवारी प्रकाशकमा निहित छ। यसमा रहेका सामग्रीले युएसएआइडी र अमेरिकी सरकारको अवधारणालाई प्रतिनिधित्व गर्दैनन्।

हाम्रो भनाइ

बाल बालिकाको पठन सिप बढाउन, मनोरञ्जन प्रदान गर्न, मानसिक र बौद्धिक विकासका लागि सिकाइ सम्बद्ध सन्दर्भ सामग्रीहरूको महत्त्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । सन्दर्भ सामग्रीले बाल बालिकालाई अध्ययनशील बनाउनका साथै पढाइ सिप विकास गरी पाठ्य पुस्तकमा भएका विषय वस्तु ग्रहण गर्नसमेत मदत गर्छ ।

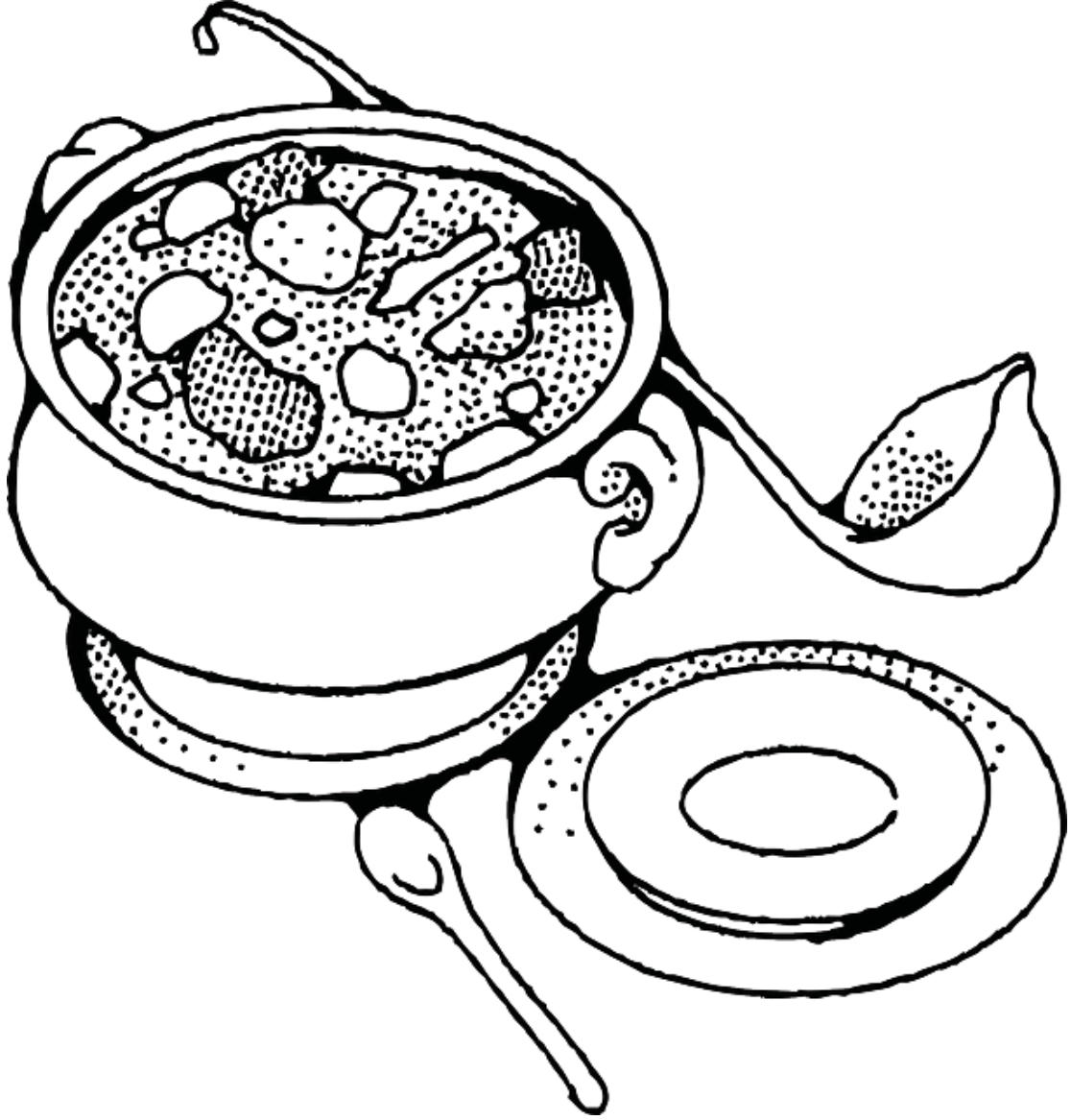
पाठ्यक्रम विकास केन्द्रद्वारा राष्ट्रिय प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने क्रममा सेभ द चिल्ड्रेनले तयार गरेको यो सन्दर्भ सामग्रीलाई अद्यावधिक गरी युएसएआइडीको आर्थिक सहयोगमा प्रकाशनमा ल्याइएको हो । प्रस्तुत सन्दर्भ सामग्री कक्षा १ देखि ३ सम्मका विद्यार्थीहरूका लागि उपयोगी हुने गरी विकास गरिएको छ तापनि आवश्यकतानुसार जुनसुकै कक्षामा पनि प्रयोग गर्न सकिने छ ।

प्रस्तुत सामग्री शिक्षकहरूले सबै बाल बालिकाहरूलाई पढ्ने मौका दिई आपसमा छलफलसमेत गराई उनीहरूको पठन सिप विकासमा सहयोग गर्नुहुने छ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ । अन्त्यमा यस सामग्रीका सम्बन्धमा प्राप्त हुने सुझाव एवम् प्रतिक्रियाका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्र सदैव स्वागत गर्दछ ।

तरल पदार्थ हाम्रो वरिपरि हुन्छ । तरल
पदार्थलाई खन्याउन सकिन्छ ।

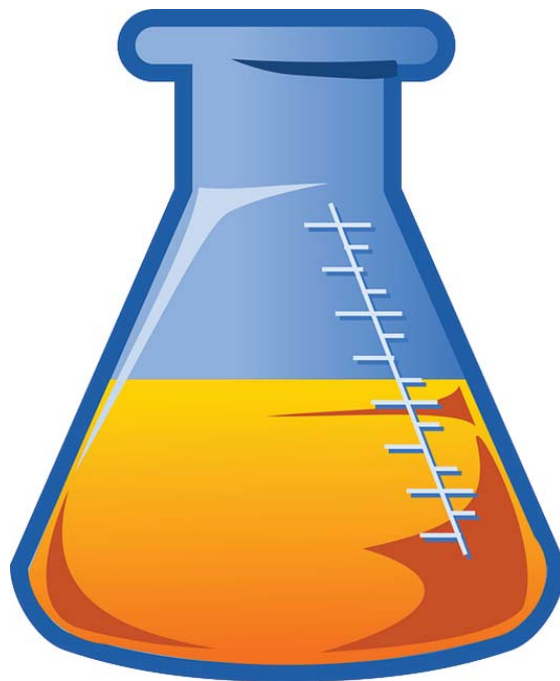
भोल तरल पदार्थ हो । यसलाई खन्याउन
सकिन्छ ।

तरल पदार्थ बग्ने गच्छ । पानी तरल पदार्थ हो ।
यो बग्छ ।

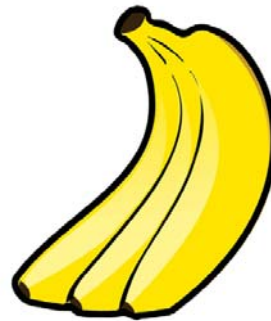
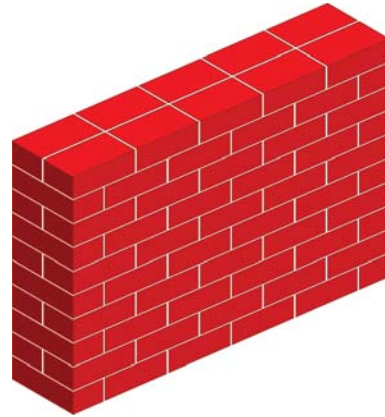
तरल पदार्थ जस्तो भाँडामा राख्यो, त्यस्तै
आकारको हुन्छ ।

सुन्तलाको जुस तरल पदार्थ हो । गिलासमा
राख्दा यसले गिलासकै आकार लिन्छ ।

तलका कुन कुन तरल पदार्थ हुन् ?

अरू तरल पदार्थहरू के के होलान् ?

पदार्थको बारेमा अन्य तथ्य :

१. पदार्थले हाम्रो पृथ्वी बनेको छ । सबै पदार्थले स्थान ओगट्छन् । देख्न वा महसुस गर्न सकिन्छ । नाप्न अथवा जोख्न सकिन्छ ।
२. पदार्थ ठोस, ग्यास वा तरल जे पनि हुन सक्छन् । यी पदार्थका अवस्थाहरू हुन् ।

- तरल पदार्थ यिनले ओगट्ने स्थान वा तिनीहरूको मात्राअनुसार नाप्न सकिन्छ ।

- तरल पदार्थ भाँडोमा खन्याउँदा भाँडोकै आकार लिन्छ । मात्रा भने फरक हुँदैन ।
- कुनै तरल पदार्थ बिस्तारै बग्छ । कुनै छिटो बग्छ । लेसिलो तरल पदार्थ बिस्तारै बग्छ ।

पाठकका निम्ति प्रश्नहरू

१. तरल पदार्थका विशेषता के के हुन् ?
२. तरल पदार्थलाई के के गर्न सकिन्छ ?
३. तरल पदार्थका लागि के के विशेषण प्रयोग गर्न सकिन्छ ?
४. रड चाँडै बग्छ कि पानी ? गम चाँडै बग्छ कि जुस ?